

Posudek na diplomovou práci Anežky Stříbrné

Práce Anežky Stříbrné Jak je modelován svět románu Kámen a bolest patří k těm vzácným diplomovým pracím, na které je takřka zbytečné psát posudek. Jsou totiž výborně promyšlené i výborně napsané a vysoko přesahují běžný standard magisterských prací.

Autorka se inspirovala metodologickým přístupem Přemysla Blažíčka, který je sám autorem článku o Schulzově románu (v časopise Kultura 1957). Je to dobrá volba, Blažíček vychází jako jeho neformální učitel Jankovič z eidocentrických přístupů k literatuře, ale inspirován fenomenologií míří stejně jako on k životnímu smyslu díla. První polovina práce Anežky Stříbrné je věnovaná jazyku a stylu románu Kámen a bolest. Již zde prokazuje autorka velkou múzičnost, schopnost vnímat tvarové a významové kvality textu (details, opakování, kontrast). Dále sleduje scéničnost, při jejímž výkladu se opírá o Staigerovo pojetí dramatickosti, lyrickosti a epičnosti, postavy (tělo, tvář, oči, duše, ženský a mužský princip). Zde konstatuje obdobu sochařskému modelování a vícerozměrnost. Interpretace románu, podobně jako to bývá u Blažíčka, je završena kapitolou Smysl. Zde se zaměřuje na hlavního protagonistu románu, Michelangela Buonarrotiho. Zde je kromě jiného zajímavá interpretace jeho sporu s Leonardem da Vinci. Je-li Leonardo ztělesněním suverénně racionálního ducha renesance, směřuje Michelangelo ke spiritualitě a dynamice předznamenávající baroko. Zároveň je ztělesněním činného tvůrčího gesta, což oddaluje Schulzův román od jinak v mnohém obdobně konstruovaných Durychových próz a možná překvapivě jej přibližuje próze Vančurově. Autorka to vnímá jako oživení tradice Devětsilu.

Několik drobných připomínek, které jsem měl, jsem Anežce Stříbrné sdělil během konzultací nad textem. Jak bylo řečeno, její práce přesahuje běžný standard. Autorka se dobře orientuje v literatuře předmětu i v teoretické problematice. Prokázala mimořádnou schopnost interpretace literárního textu.

Doporučuji práci k obhajově a navrhuji známku „výborně“.

13. 8. 2015

Jiří Holý